

Le Chabbat de Rabbi Na'hman de Breslev

Etude pour le Chabbat Vaèt'hanan 5780

וזהו אשר מי אל' שהם בחינת המלאכים אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך שאין שום מלאך שיוכל לעשות כמעשיך וכגבורותיך ודיקא מניהו.

Or, l'ange correspond à la notion de "El" – Ils sont appelés "Elim" (voir Tikouney Zohar 123-3). L'expression "Quelle est la puissance" se réfère donc au monde des anges. "Qui pourrait imiter Tes œuvres et Tes merveilles?" – il ne se trouve aucun ange capable d'"imiter Tes œuvres et Tes merveilles".

אבל בבני אדם התחתונים שהם דרי מטה יש ויש שיכולים לעשות כמעשיך וכגבורותיך שהם הצדיקים שהם מושלים בעולם שיכולים לברא עולמות, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (זהר חלק א ה.) על פסוק: ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי.

Par-contre, parmi les êtres humains, créatures inférieures qui peuplent ce bas-monde, il se trouve des êtres capables d'imiter Tes œuvres et Tes merveilles – ce sont les Tsadikim, qui gouvernent ce monde, peuvent en créer d'autres etc, comme l'ont écrit nos Sages (Zohar I,5) à propos du verset "pour annoncer à Tsion: "tu es Mon peuple" ('Ami) – ne lis pas 'Ami (Mon peuple) mais plutôt 'Imi (avec Moi)"

מה אנא עבדי שמאי וארעא במלולי אף אתה בן. "Ce que Moi (D.ieu), J'ai réalisé – Ciel et Terre, avec Ma parole, toi aussi (Tsadik), tu en es capable".
וכן במקומות הרבה וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם ט: י.) על פסוק: כי בכל חכמי הגוים וכו'. מאין כמוך אבל בישראל יש כמוך וכו'.

Et autres exemples, en de nombreux endroits, comme l'ont enseigné nos Maîtres (Zohar 9-2, 10-1) à propos du verset "parmi tous les sages des nations", il n'existe pas comme Toi (D.ieu). Par-contre au sein d'Israël, il se trouve des êtres (les Tsadikim) qui t'imitent ...".

ועל-כן אני מבקש אעברה נא ואראה את הארץ וכו'. שהוא לבוא לארץ-ישראל כי שם עקר בלליות העולמות ושם רואין עקר גדלת ישראל בבית המקדש וכו'. והרבה

... אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך (ג/כד)

Qui donc pourrait imiter Tes œuvres et Tes merveilles?" (deutéronome 3,24)

בכל פרשת דברים עוסק משה רבנו להאיר הדעת הקדוש להודיע גדל רחמנות של ה' יתברך על ישראל לעולם אף-על-פי שעשו מה שעשו אף-על-פי-כן עדין ה' עמהם וכו'. ומהזקם בזה ואומר להם לא תיראום וכו'.

Tout au long de la section de Dévarim, Moché s'affaire à révéler la sainte compréhension qui consiste à faire connaître la compassion sans limite de l'Éternel à l'égard d'Israël. Malgré leur débordements, D.ieu est encore et toujours de leur côté. Il les renforce en ce sens et leur déclare: "Ne craignez point vos ennemis etc".

וכן בפרשת ואתחנן מדבר בזה הרבה בענין עליונים למטה ותחתונים למעלה שהוא עקר הדעת (כמובא בלקוטי תנינא – סימן ז) לידע שעקר גדלת ה' יתברך נתגלה על-ידי האדם הזה שבזה העולם דיקא, כי המלאכים אין יודעים את ה' יתברך ואין להם ביה כמו הצדיקים שבזה העולם.

De même, dans la section de Vaèt'hanan, poursuit-il abondamment en ce sens, enseignant que "ceux d'en-haut sont en bas et ceux d'en-bas en haut" (se reporter au Likoutey Mohara"n II, 7), pour nous apprendre que la Grandeur Divine se dévoile essentiellement grâce à l'être humain, en ce monde précisément, car les anges ne comprennent pas l'Éternel et leur force n'est pas comparable à celle des Tsadikim de ce monde.

וזה ואתחנן אל ה' בעת שהוא וכו' אתה החלות להראות את עבדך את גדלך וכו'. אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך.

Ce que signifie: "J'implorai l'Éternel à cette époque ... Tu as rendu ton serviteur témoin de Ta Grandeur ... quelle est la puissance, dans le ciel ou sur la terre, qui pourrait imiter Tes œuvres et Tes merveilles?".

כי המלאך בחינת אל, כי נקראים אלים (תקוני זהר קכג.).



Le monde entier est un pont très étroit. Et le principe, l'essentiel, est de ne pas avoir peur du tout !...

~ Ce feuillet est dédié à
L'élévation de l'âme de 'Haya bat Daniel, q.D.r.s.a. ~

que l'Eternel réalise de grands prodiges et multiplie Ses bontés transcendantes, pour faire connaître à l'humanité Ses hauts faits, afin de leur apprendre que "Sa Gloire emplit toute la terre".

וְכֵן הוֹזַר עִמָּהֶם כָּל סֵדֶר מִתֵּן תּוֹרָה וְכוּ'. שֶׁהַכֹּל הָיָה בְּשִׁבִיל לְהַאִיר זֶה הַדְּרֵעַת הַקְּדוּשׁ בְּעוֹלָם. וְכִמוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם (דְּבָרִים ד', ל"ה): אֲתָה הָרֵאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ וְכוּ'. וְכֵן הוֹלֵךְ וּמְבַאֵר בְּכָל סֵדֶר זֶה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם, ל"ב): כִּי שָׁאֵל נָא לְיָמִים רִאשׁוֹנִים הִנְהִיָּה כְּדַבֵּר הַגְּדוֹל הַזֶּה וְכוּ' מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמִיעֵךְ אֵת קְלוֹ וְכוּ'. וְדַבְּרֵי שְׁמֵעֵת מִתוֹךְ הָאֵשׁ וְכוּ' פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם וְכוּ'.

Ainsi, Moché revient-il avec Israël sur tout le récit du don de la torah. Tout cela pour faire apprécier une telle compréhension élevée, de par le monde. Comme il est écrit là-bas (deutéronome 4,35): "Toi, tu as été initié à cette connaissance: que l'Eternel seul est D.ieu, qu'il n'en est point d'autre etc", et il continue ainsi (cf 32): "De fait, interroge donc les premiers âges ... demande si rien d'aussi grand n'est encore arrivé ... du haut du ciel, Il t'a fait entendre Sa voix ... du milieu de ce feu, tu as entendu Ses paroles ... C'est face à face que l'Eternel vous parla ..."

שֶׁכָּכֵל זֶה הַזְּכוּר אוֹתָם וְחֹזֵר עִמָּהֶם שִׁיזְכְּרוּ גְדֹל בְּחוֹ שֶׁל זֶה הָאָדָם שֶׁבִּזְמַן הָעוֹלָם שֶׁיִּכְוֹל לְזַכֵּר עִם ה' פָּנִים בְּפָנִים וְכוּ'. מֵה שֶׁאֵין מִלֵּאדָּה זֹכֵר לְכָךְ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה וְכוּ'. (הַלְכוֹת גְּטִילַת דִּים לְסַעֲדָה וּבְצִיעַת הַפֶּת - הַלְכָה ו, אוֹת פ"ד)

Toute cette récapitulation, Moché la leur rappelle, il "révise" avec eux, pour se souvenir de la puissance de l'homme en ce monde, obtenant de converser avec D.ieu face à face, ce qu'un ange n'est pas à même de réaliser, car "ceux d'en-haut sont en bas et ceux d'en-bas sont élevés".

(tiré du Likoutey Halakhot – Nétilat Yadayim la Séouda... 6,84)

Chabbat Chalom !...

A la mémoire de
Jennifer Sarah bat 'Haya (15 Av 5750)

בְּתַפְלוֹת הַרְבֵּה מְאֹד עַל זֶה וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא פָּעַל בְּקִשְׁתּוֹ עַד שֶׁאָמַר לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ: רַב לָךְ אֵל תוֹסֵף דְּבַר וְכוּ'.

C'est pourquoi, je t'en prie, "Laisse-moi traverser (le Jourdain) et contempler cette Terre (merveilleuse)" – c'est-à-dire pouvoir entrer en Eretz-Israël, car là-bas se concentre le principe directeur des mondes, là-bas on observe la grandeur essentielle du peuple juif, à l'intérieur du Beit-hamikdash (Temple). Moché multiplia donc prières et supplications en ce sens, mais malgré cela, il n'obtint pas ce qu'il demandait, l'Eternel lui répondit: "Assez! Ne me parle pas davantage à ce sujet".

שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג לְחֻכְמָה שֶׁתִּיקָה שְׁגִלָּה לוֹ שֶׁאֲחַר כָּל מֵה שֶׁהָשִׁיג שֶׁאֵין שׁוּם מִלֵּאדָּה וְשֶׁרָף יָכוֹל לְהַשִּׁיג, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין יֵשׁ מְקִיפִים גְּבוּהִים כָּל כָּךְ שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּחִינַתוֹ וּמְכַרָּח לְהִסְתַּלֵּק בְּשִׁבִיל זֶה

qui correspond à l'adage "la limite de la sagesse, c'est de se taire". L'Eternel lui révéla ainsi, qu'après tout ce que Moché avait appris – à un niveau où nul ange ni séraphin n'avait jamais accédé, malgré tout il existe encore des concepts supérieurs, si élevés qu'il ne pourra pas les atteindre de son vivant, et seul l'abandon de son enveloppe terrestre lui permettra de les obtenir.

וּבְכַח זֶה דִּיקָא יֵאִיר בְּתַלְמִידוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּחִינַת הַשְּׁנַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ עַד שֶׁיְהוֹשֻׁעַ תְּלַמִּידוֹ הוּא דִּיקָא יְכַנְיָם לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּכַחוֹ וְהוּא בְּעֵצְמוֹ אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְכַנֵּם לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

C'est cette force-même qui lui permettra d'éclairer son disciple Yéochou'a, en lui faisant atteindre la notion de "la terre entière est remplie de Sa Gloire". Yéochou'a son disciple qui réussira par la force de son maître Moché à faire entrer le peuple en Eretz-Israël, lui (Moché) n'ayant pas pu y pénétrer.

שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת הַדְּרֵעַת הַנִּזְלָ שֶׁה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת וְחֻסְדִּים רַבִּים וְעֵצוּמִים בְּשִׁבִיל לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי-אָדָם גְּבוּרוֹתָיו לְהוֹדִיעַ לְכָל דָּרֵי מִטָּה כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ'.

Et cela correspond aux merveilleux aspects de la redoutable compréhension décrite plus-haut, à savoir